

۱۴

عفونت ادراری در کمین مردان

راز لوح حسابداری ۴۹۰۰ ساله

۱۵

گردشگران به خراسان برمی‌گردند

زندگی

شنبه ۲ بهمن ۱۴۰۰ :: شماره ۶۱۳۶

۱۶

۱۳ جاذبه

درنگ

همراهش بمانید

❖ اعتیاد به مواد، یک اختلال مزمن، عودکننده و پیچیده است که طی آن، مصرف مواد با وجود پیامدهای منفی فاجعه‌آمیز ادامه دارد؛ آن‌قدر که بر روابط داخلی خانواده اثر می‌گذارد و موجب ایجاد تفاوت در برخوردها و روابط فAMILیلی می‌شود. بی‌شک بستگان و آشنایان، رفت‌وآمد با این خانواده را موجب سرافکنندگی می‌دانند و حتی ارتباط با آنها را برای سلامت خانواده خود مضر می‌پندارند. بدیهی است که کاهش ارتباط وابستگی و فامیل و نبود حمایت‌های آنان، می‌تواند از لحاظ روحی واجتماعی، آسیب‌هایی جدی بر پیکره خانواده وارد کند.

اما تجربه خانواده‌های درگیر با این معضل، غم‌انگیزتر از هر دیده و شنیده‌ای است؛ خانواده‌هایی که برای مقابله با روندی که عضو خانواده‌شان در پیش گرفته‌اند، کم نگذاشته‌اند. این را همسر فرد معتادی می‌گوید که هر راهی را برای ترک اعتیاد همسرش امتحان کرده است؛ «من پیوسته در تلاش بودم تا او را متقاعد کنم که به دنبال درمان برود و بر اعتیادش غلبه کند. ابتدا سعی کردم تا با آرامش این موضوع را با او مطرح کنم، سپس با گلیاه و شکایت و حتی تهدید کردم که او را ترک می‌کنم؛ ولی تمام تلاش‌هایم بی‌پایه بود.» آن‌قدر که به قول خودش، این شکایت‌ها، تنها موجب سرخوردگی همسر معتادش شد؛ «و سرخوردگی او کم‌کم تبدیل به عصبانیت و خشونت شد؛ او هر روز مرا به دلیل شکایت‌هایم به باد کتک می‌گرفت.» او با وجود چنین اتفاقی، بازهم همسرش را رها نکرد؛ «از یک جایی به بعد، تصمیم گرفتم خودم به تنهایی عمل نکنم و از متخصصان این حوزه کمک بگیرم و کار را به دست کاردان بسپرم.»

اما این اتفاق با شدت‌های کم و زیاد و به صورت متغیر، تجربه مشترک بسیاری از خانواده‌هایی است که با چنین افرادی در خانواده مواجه هستند؛ تجربه‌ای که نه فقط مختص به همسران، بلکه مادران را نیز در غم ازدست‌رفتن زندگی فرزندشان آب می‌کند؛ «پسر بزرگم هر روز از من، پدرش، خواهر و برادرش با خواهش و التماس پول می‌گرفت؛ ما هم دل‌مان نمی‌آمد و به او پول می‌دادیم تا حالش خوب باشد اما دقیقا از زمانی که تصمیم گرفتم با این کار، آسیب بیشتری به او نزنیم، او هم آزار و اذیت‌هایش را شروع کرد.» این را مادر فرد معتادی می‌گوید که پسرش را تحویل مراکز درمانی و کمپ‌های ترک اعتیاد داده و از این تصمیمش راضی است؛ «از هر راهی کمک گرفتم؛ از مشاور تا پزشک متخصص. همه به اتفاق معتقد بودند بهتر است با ادامه این روند، آرامش خانواده را برهم نزنم و از مراکز درمانی برای ترک کمک بگیریم؛ و ما هم همین کار را انجام دادیم.» راهکاری که در برخی موارد جواب می‌دهد و فرد معتاد، دوباره به خانواده برمی‌گردد.

به نظر می‌رسد که خانواده‌های افراد معتاد باید صبر زیادی داشته باشند؛ چراکه رها کردن فرد گرفتار اعتیاد ضربه مهلک‌تری به او وارد خواهد کرد. پس بهتر است تا آخرین نقطه، با چنین فردی هم‌همراه بود تا زندگی جدیدی را در پیش بگیرد. ❖

اگر اعضای خانواده‌های برخورد با فرد معتاد، احتمال آموزش و کارکن خواب‌شدنش زیاد است | عکس: مهر

با معتاد آزارگری که در خانه داریم، چطور برخورد کنیم؟

رفتار صحیح با یک عضو در دسرساز

چند وقت است به مصرف مواد مخدر روی آورده‌است و از طرف دیگر، خانواده در چه شرایط اقتصادی واجتماعی قرار دارند، راهکاری برایشان در نظر گرفته می‌شود. عباس دیلمی‌زاده، کارشناس حوزه اعتیاد و مدیر کمب ترک اعتیاد «تولدی دوباره» هم با اولیایی هم‌نظر و معتقد است که در مقابله با خشونت فرد معتاد نسخه مشخصی برای همه نمی‌توان پیچید؛ «ضمن این‌که خانواده در قدم‌اول باید اعتیاد فرد را از آزارگری او جدا کنند؛ چرا که برای درمان اعتیاد باید با روش‌هایی که لازم است آموزش ببیند و او را به ترک ترغیب کند. اما در برابر خشونت باید مقابله کند.» او اولین روش مقابله با خشونت و آزارگری‌های فرد معتاد در خانواده را آرام کردن جو و کم کردن تنش‌های می‌داند؛ «در واقع بهتر است با کاهش مواردی که ممکن است به خشونت منجر شود، جو خانه را آرام کنیم. بعد از آن هم اعضای خانواده باید بتوانند ریشه‌های خشونت را پیدا کرده و آنها را حل کنند تا بهانه دست عضو معتاد خانواده ندهند.» دیلمی‌زاده معتقد است با این‌که مقابله با خشونت برای هر فرد و در هر خانواده‌ای متفاوت است اما باز هم این راه احتمال موفقیت بیشتری برای اعضای خانواده دارد.

اما مهری موسوی، روان‌شناس و مشاور خانواده هم در طول سال‌های درمانگری‌اش با خانواده‌های متعددی روبه‌رو شده‌است که عضو معتادی در خانه دارند؛ برای همین است که استیصال آنها را به خوبی درک می‌کند؛ «واقعیت این است که رفتار و منش فرد معتاد هیچ شباهتی به دیگر اعضای خانواده ندارد؛ فرقی هم ندارد که این فرد چه کسی باشد؛ می‌خواهد پدر خانواده، مادر یا فرزند باشد.» او چنین فردی را به عضو نجسب خانواده تشبیه می‌کند که حضورش در خانواده سراسر آسیب است؛ «از آسیب‌های مالی تا آسیب‌هایی که به وجهه اجتماعی خانواده وارد می‌شود؛ مثلاً این‌که ممکن است جوان خانواده به دلیل حضور فرد معتاد، موقعیت‌های خوبی را برای ازدواج از دست بدهد.» او از پدر معتادی می‌گوید که نمی‌تواند شاغل باشد و درآمدی ندارد. از مادری می‌گوید که بر انجام امورات منزل تسلطی ندارد و فرزنددی که به دلیل درگیری‌اش به اعتیاد، بنیان خانواده را از هم پاشیده‌است؛ «متاسفم که باید بگویم در برخی مواقع، فرد معتاد می‌تواند برای دیگر اعضای خانواده خطرناک باشد و در چنین شرایطی، چه راهی جز درخواست برای دستگیری و تحویل او به سازمان‌ها متولی باقی می‌ماند؟» این‌طور که موسوی می‌گوید، احساس مزاحمت از طرف فرد معتاد، بیشترین احساسی است که در اعضای خانواده وجود دارد؛ آنقدر که ممکن است آنها را به مرحله‌ای برساند که از سازمان‌های حمایتی ناامید شده و حتی خودشان با نقشه قبیله‌به‌بهانه همراه داشتن مواد، فرد را به پلیس تحویل بدهند. ❖

کرده‌ایم. واقعا این گزارش‌ها چه فایده‌ای دارد؟ وقتی سرک‌چه هر قدر مواد بخواهی وجود دارد و فرزندان ما در خطر هستند، دیگر چه اهمیتی دارد چند میلیون تن مواد گرفته‌شده‌است؟ به نظر می‌رسد رسانه‌ها هم در این زمینه کم‌کاری می‌کنند و آن‌طور که باید، نتوانسته‌اند در ساخت برنامه‌های آموزشی برای افراد معتاد و از آن مهم‌تر، اطرافیان آنها موفق عمل کنند.» بدیهی است اگر آموزشی وجود نداشته‌باشد، پدر و مادر از کجا باید بدانند چطور فرزندشان را به درمان ترک ترغیب کنند؟ چطور بتوانند با معضل اعتیاد فرزندشان کنار بیایند؟

❖ نسخه‌ای برای یک نفر

اما استیصال، واژه مشترکی است که کارشناسان حوزه اعتیاد، در وصف خانواده‌هایی که عضو معتاد دارند به کار می‌برند؛ استیصالی که به نظر آزاده اولیایی، روان‌شناس و درمانگر اعتیاد مقابله با آن بسیار سخت است و در عین حال، نسخه مشترکی برای مقابله با آن برای همه خانواده‌ها وجود ندارد؛ «بدون شک، نسخه واحدی برای فرد معتاد آزارگر و خانواده او وجود ندارد؛ چرا که طبیعتا با توجه به این‌که مصرف‌کننده چه رفتاری دارد، برخورد هم متفاوت می‌شود.» برای همین است اولیایی، ابتدایی‌ترین قدم را مراجعه به مراکز مشاوره و آموزش تاب‌آوری و یادگیری مهارت مقابله و ارتباط موثر می‌داند؛ «این اقدام، درست شبیه سفارش یک لباس به خیاط است، یعنی درمان‌گران هم با گرفتن اندازه‌ها و ویژگی‌های فرد معتاد و خانواده، یک لباس درمانی ویژه برای فرد ارائه می‌کنند.» در چنین شرایطی، آنها با در نظر گرفتن این موضوع که فرد معتاد چه ویژگی‌هایی دارد، در کنار اعتیاد، چه مشکلات روانی دیگری را تحمل می‌کند،

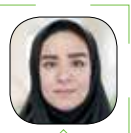
❖ آمارها از این حکایت دارد که از ابتدای امسال تا پایان آذر، ۳۵۰ هزار و ۲۶۱ نفر با خط ملی اعتیاد تماس گرفته و درخواست کمک داشته‌اند؛ افرادی که براساس آمار بیشتر از ۸۳ درصد آنها زنانی بوده‌اند که نقش مادر و همسر فرد معتاد را داشته‌اند. علاوه بر این به ترتیب اولویت، بیشترین موضوع این تماس‌ها درخواست دستگیری معتادی که در منزل باعث آزار و اذیت خانواده می‌شود، ادامه درمان معتادانی که به کرونا مبتلا هستند و درخواست راهنمایی برای انتخاب مرکز درمان اعتیاد بوده است. با توجه به این مسائل می‌توان گفت شرایط برای بسیاری از خانواده‌ها که یکی از اعضایشان دچار اعتیاد شده، بسیار سخت است بنابراین این پرسش را «با عضو معتادی که به آزارگری اعضای خانواده روی آورده است، چه باید کرد؟» با کارشناسان حوزه اعتیاد و مشاوران خانواده در میان گذاشتیم و علاوه بر بررسی چیستی و چرایی ماجرا به راهکارهای خوبی هم رسیدیم؛ راهکارهایی که علاوه بر اعضای خانواده، سازمان‌های متولی نیز باید برای فراهم کردن آنها تلاش کنند.

صفتیان از تغییر الگوی مصرف مواد معتادان می‌گوید که در روند آزارهای خانوادگی تأثیر بسزایی دارد؛ «بدون شک ما با یک نوع تغییر الگو از مواد کم‌خطر به مواد پرخطر می‌مانند هر وین و مواد روان‌گردان مواجه هستیم که از دیگر علت‌های شرایط بدی است که معتادان در خانه و خانواده به وجود می‌آورند و فشاری مضاعف به آنها وارد می‌کنند.» فشاری که در نهایت تحمل اعضای خانواده را به نهایت می‌رساند و آنها را مجبور به درخواست دستگیری فرد معتاد از سازمان‌ها و نهادهای مختلف می‌کند اما به نظر می‌رسد تشخیص جایگاه درمان اعتیاد یکی از آن مواردی است که این روزها از آن غافل شده‌ایم. آن‌قدر که صفاتیان تصریح می‌کند فعال شدن واحدهای مددکاری و روی کار آمدن برنامه‌های روان‌شناسی و آموزش آن به اعضای خانواده، می‌تواند آنها را در چاره‌اندیشی برای برخورد با عضو معتاد، کمک کند؛ «عمیقا معتقدم موضوع فرهنگ‌سازی در اعتیاد را رها کرده‌ایم و تنها به اعلام گزارش‌هایی مبنی بر گرفتن چند تن مواد بسنده

راه آخر

اما واقعا پیش از درخواست دستگیری، راه‌های دیگری برای برخورد و مقابله با فرد معتاد خانواده وجود ندارد؟ این اساسی‌ترین سوالاتی است که با آن مواجه هستیم؛ سوالاتی که به نظر می‌رسد در بین خانواده‌های درگیر با این معضل، پاسخ مشترکی دارد؛ «آنها بارها و بارها، راه‌های مختلف را امتحان کرده‌اند؛ از خشونت تا لطافت، از توصیه و تهدید تا خواهش و تمنا. از آموزش و اجبار به ترک تا دلسوزی و مراقبت. حالا هیچ‌کدام جواب نداده‌است و مجبور به رها کردن و پس زدن این افراد شده‌اند.»

این را مهری موسوی می‌گوید که با خانواده‌های درگیر با افراد معتاد برخورد داشته و معتقد است هیچ‌کس جای آنها نیست تا حال‌شان را بفهمد و درک‌شان کند. اما اولیایی به عنوان درمانگر اعتیاد، از راهکارهای دیگری می‌گوید. او یکی از راه‌های مقابله با این معضل را طراحی قوانینی در خانه می‌داند که فرد را محدود و مجبور به تغییر رفتار می‌کند؛ راهکاری که البته برای بسیاری از خانواده‌ها کاربرد ندارد و آنها به قدری تحت آزار و اذیت قرار می‌گیرند که ترجیح می‌دهند با این آزارها کنار بیایند تا بیشتر از این آزاری نبینند؛ «برای همین است که خیلی وقت‌ها تغییر در فرد فایده ندارد و تنها مشورت از درمان‌گران است که به ماکم می‌کند پیش از حادثه شدن مساله، باید چه اقدامی انجام دهیم.» درخواست کمک و مراجعه به مراکز اقامتی برای مصرف‌کنندگان که بین مردم به کمپ معروف است هم یکی دیگر از راهکارهای پیش از این اتفاق است؛ «در بسیاری از موارد، مراکز درمان سریایی برای فرد جواب نمی‌دهد و لازم است که این افراد به کمپ‌ها که البته اصطلاح علمی‌شان مراکز بهبود و بازتوانی اختلال مصرف مواد است ارجاع داده شوند.»

نرگس خاتعلی‌زاده

جامعه

ایجاد مزاحمت معتادان در خانه و خانواده، موضوع جدید و تازه‌ای نیست، این را سعید صفاتیان می‌گوید که به عنوان کارشناس حوزه اعتیاد فعالیت می‌کند اما با وجود این، او معتقد است آزار اعضای خانواده توسط معتادان، این روزها بیشتر در حال وقوع است و بیشتر از همیشه درباره آن می‌شنویم اما چرا؟ صفاتیان، دو علت اساسی را برای این جریان مطرح می‌کند؛ «شرایط بد اقتصادی حاکم در جامعه و شیوع ویروس کرونا از مهم‌ترین علت‌هایی است که به بدتر شدن وضعیت معتادان در خانواده و جامعه دامن زده است.» او می‌گوید به هرحال برخی از این معتادان، شغلی هر چند نامناسب و هر چند با حقوق و درآمدی کم داشته‌اند که احتمالا در شرایط فعلی آن را از دست داده‌اند برای همین هم بیشتر در خانه ماندگار شده‌اند. اعضایشان ضعیف شده و کنترلی بر رفتار و حرکاتشان ندارند؛ موضوعی که خودش به تنهایی می‌تواند باعث شود رفتار درستی با دیگر افراد خانواده نداشته باشند؛ «در این میان، کرونا هم باعث تداوم این روند شد و خانه‌نشینی افراد معتاد را بیش از پیش کرد.» پس در چنین شرایطی، طبیعی است که فشار روحی و مالی این افراد بر اعضای خانواده بیشتر شود؛ آن‌قدر که آنها را مجبور کند به هرکاری برای رهایی از این آزار و اذیت‌ها فکر کنند، حتی درخواست دستگیری آنها.

❖ به دنبال آموزش

معتادان در خانه مانده‌اند و زورشان به همه می‌رسد. از بزرگ‌ترین فرد خانواده تا کوچک‌ترین‌شان و فرقی هم برایشان نمی‌کند. این روزها این ماجرا آن‌قدر پررنگ شده که عمده درخواست تماس‌هایی که با خط ملی اعتیاد گرفته شده، دستگیری چنین شخصی است. شرایطی که نشان می‌دهد اعضای خانواده را بعد از تحمل روزهای سخت به چنین نقطه‌ای رسانده است اما پیش از رسیدن به این نقطه چه باید کرد؟ موضوعی که کارشناسان این حوزه هم به آن اشاره می‌کنند و معتقدند یکی از راه‌های پیشگیری از رخ دادن چنین نتیجه‌ای با فرهنگ‌سازی برای ترغیب فرد معتاد به درمان محقق خواهد شد.

حق با شماست

info@jamejamOnline.ir

روابط عمومی: ۲۳۰۰۴۴۴۴

❖ اتوبوس-تاخیر

سجادیان از تهران:

فاصله حرکت اتوبوس‌های خط راه‌آهن - بیمارستان امام خمینی(ره) زیاد است و با توجه به زیاد بودن مسافر و ترده در این خط سرگردانی مسافران را در ایستگاه در پی دارد.

❖ آسفالت-کرج

صدائق از کرج:

آسفالت ورودی آزادراه کرج به آزادگان شرق بسیار خراب بوده و انگار زمین خاکی است. چرا اقدامی بابت نوسازی آن صورت نمی‌گیرد؟

❖ رانندگی-شب

مقدم از تهران:

از پلیس راهنمایی و رانندگی و شهرداری تهران تقاضا دارم نسبت به نحوه ایجاد سرعت‌گیرها در خیابان و جاده‌های برونشهری نظارت بیشتری داشته باشند؛ بعضی از آنها غیراستاندارد و بعضا بدون رنگ‌آمیزی هستند و هنگام شب، رانندگان را دچار مشکل می‌کند.

❖ رسیدگی-بعثت

ایروانی از تهران:

آسفالت بزرگراه بسیج، حدفاصل بیمارستان بعثت تا پل تختی به سمت شمال خراب است و لطفا شهرداری محترم منطقه رسیدگی کند.

❖ پاسداران-خرابی

هتمی از تهران:

آسفالت کوچه امید در نزدیکی میدان هروی پاسداران، بسیار خراب بوده و حتی یک چاله بزرگ که مربوط به شرکت آب و فاضلاب است نیز وجود دارد. لطفا به مشکل این کوچه رسیدگی شود.

❖ کرایه-خودرو

چاویدان از تهران:

کرایه خودروهای اینترنتی با توجه به کسر ۴۰ درصدی حق کمیسیون توسط شرکت‌های خدمات‌دهنده بسیار کم است و اصلا برای رانندگان صرفه اقتصادی ندارد.

❖ نسخه-الکترونیکی

ژاهدی از کرج:

بسیاری از شرکت‌های بیمه تکمیلی با توجه به الکترونیکی شدن نسخه‌ها، خود را به روز نگه‌دارند و این موضوع برای شهروندان مشکل ایجاد کرده‌است.

❖ تعادل-توزیع

جانی ژاذا از یابل:

نبود تعادل در تولید، توزیع و صادرات محصولات کشاورزی و دامی در کشور باعث افزایش و کاهش قیمت‌ها به صورت ناگهانی می‌شود و این موضوع متضرر شدن تولیدکننده و مصرف‌کننده را در پی دارد. چرا مسؤولان کشوری برنامه‌ریزی مناسبی نمی‌کنند تا این موارد پیش نیاید؟